

NORDISK SAMARBEJDSPROGRAM FOR UDDANNELSE OG FORSKNING 2019–2023

**NORDISK SAMARBEJDSPROGRAM
FOR UDDANNELSE OG FORSKNING
2019–2023**

PolitikNord 2019:739

ISBN 978-92-893-6296-2 (PDF)

ISBN 978-92-893-6297-9 (EPUB)

<https://doi.org/10.6027/PN2019-739>

© Nordisk Ministerråd 2019

Layout: Louise Jeppesen

Omslagsfoto: Ritzau Scanpix

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

**Nordisk Ministerråd
Nordens Hus
Ved Stranden 18
1061 København K
www.norden.org**

Download eller bestil nordiske publikationer: www.norden.org/nordpub

NORDISK SAMARBEJDSPROGRAM FOR UDDANNELSE OG FORSKNING 2019–2023

INDHOLD

FORORD	5
INDLEDNING	6
STRATEGISKE INDSATSOMRÅDER	9
Uddannelse	10
Forskning	12
Sprog	14
APPENDIKS	17
Samarbejdsprogrammets operationalisering	17
Håndtering af EU-relaterede og internationale spørgsmål og temaer	23
Samarbejdsprogrammets evaluering	25

Foto: Kim Nielsen/Ritzau Scanpix

Foto: Ritzau Scanpix

Foto: norden.org/Eiríkur Blönnsson

Samarbejdsprogrammet for Nordisk Ministerråd for Uddannelse og Forskning (MR-U) sætter retningen for ministrenes samarbejde om uddannelse, forskning og sprog fra november 2019 til november 2023. Programmet skal bidrage til at fokusere og målrette samarbejdet, som udspringer af de politiske dagsordener i landene samt Færøerne, Grønland og Åland. Programmet beskriver de temaer, som ministrene ønsker at give særlig opmærksomhed, og det indeholder således ikke en udtømmende oversigt over alle MR-U's prioriteringer.

MR-U har i 2017 og 2018 gennemført et omfattende strategisk udviklingsarbejde. MR-U fremlagde i 2017 en forskningspolitisk redegørelse for Nordisk Råds session. Samme år blev der nedsat en højniveaugruppe, som gav anbefalinger til sektoren vedrørende uddannelsesområdet. Sektoren har også drøftet det fremtidige sprogsamarbejde. På denne baggrund har MR-U udarbejdet dette reviderede samarbejdsprogram. I dette arbejde har der været en god dialog med Nordisk Råd og relevante sektorer i Nordisk Ministerråd. I forbindelse med at der i perioden 2017–2022 er nedsat et ad hoc Nordisk Ministerråd for Digitalisering, er ansvaret for IT-området overført til dette ministerråd. I tillæg har Nordisk Ministerråd i forbindelse med statsministrenes møde den 20. august 2019 vedtaget en ny vision for det nordiske samarbejde.

Det er Nordisk Ministerråds ambition, at alle berørte parter vil have glæde af programmet som et pejlemærke for det fremtidige samarbejde på uddannelses- og forskningsområdet.

Lilja Dögg Alfreðsdóttir

Minister for undervisning og kultur, Island

INDLEDNING

Nordisk Ministerråd har en lang tradition for et konsensusbaseret samarbejde. De nordiske lande og Færøerne, Grønland og Åland er demokratiske samfund med store lighedstræk, som deler flere fælles værdier så som tillid, åbenhed og ligestilling.

I regionen er der fokus på bæredygtig udvikling på alle samfundsområder og mulighed for mobilitet, hvor det er relevant og muligt. Det formelle nordiske regeringssamarbejde i Nordisk Ministerråd har gennem årene udgjort en platform for at skabe synergier og udveksle viden og erfaringer om løsninger på en lang række områder til gavn for borgerne i Norden.

Visionen for Nordisk Ministerråd 2030 er, at Norden skal blive verdens mest bæredygtige og integrerede region. De strategiske prioriteringer for samarbejdet skal være et grønt, konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt Norden. Det sker i en tid, hvor de nordiske velfærdssamfund samtidig udfordres af globalisering, økonomiske forhold, demografiske ændringer samt klima- og energispørgsmål.

Visionen for det nordiske samarbejde om uddannelse og forskning er, at Norden også i fremtiden skal være en ledende region for kundskab og velfærd.

Foto: Globalgoals.org

Foto: NordForsk/Terje Heiestad

Det kræver et bredt engagement, også globalt, og samarbejdsprogrammet har en mangesidig kobling og potentiale i forhold til blandt andet 2030-agendaen med relevante målsætninger for en bæredygtig udvikling blandt andet inden for uddannelse og forskning.

Målet er at skabe uddannelser, så alle børn og unge, drenge og piger, tilbydes indlæringsmiljøer, som støtter elevernes psykiske og fysiske helse, at betydningen af social baggrund mindskes, og at alle får mulighed for at lære og udvikle sig gennem hele livet.

Samarbejdet lægger vægt på et ligestillings- og mangfoldigheds-perspektiv (køn, alder, etnicitet, seksuel orientering etc.), og tager funktionshinderperspektivet ind, der hvor det er relevant.

Samarbejdet skal videre bidrage til styrket forskning og forskningspolitik i de nordiske lande samt Færøerne, Grønland og Åland.

Samarbejdet tager afsæt i ønsket om at skabe et velfungerende uddannelses- og forskningsfællesskab i Norden. De nordiske lande står hinanden nær – både geografisk, historisk og kulturelt. Uddannelsessystemerne har flere ligheder og fælles udfordringer. Landene kan opnå bedre resultater, hvis de samarbejder og udveksler viden og erfaringer – til glæde og nytte for institutioner og borgere.

Målgruppen for programmet er MR-U og alle aktører under MR-U, som arbejder for at realisere målene for det nordiske samarbejde på uddannelses- og forskningsområdet.

Foto: Jorden.org/Is Dager

Foto: Ritzau Scanpix

Foto: Ritzau Scanpix

STRATEGISKE INDSATSOMRÅDER

Nordisk Ministerråd for Uddannelse og
Forskning samarbejder på tre strategiske
områder: uddannelse, forskning og sprog.
Samarbejdet har fokus på at videreudvikle
eksisterende samarbejdsformer og tiltag
og samtidig identificere nye indsatser.

UDDANNELSE

Uddannelse er en forudsætning for et konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt Norden baseret blandt andet på kundskab, innovation og mobilitet samt et fokus på at fremme inkluderende værdifællesskaber og velfærd. Det nordiske uddannelsessamarbejde omfatter hele spektret fra børnehave/førskole til grundskole, ungdomsuddannelser, voksenuddannelse og folkeoplysning samt højere uddannelse. Samarbejdet tager udgangspunkt i princippet om livslang læring og bidrager til en nordisk dagsorden om fremtidens kompetencer, der skal styrke børn, unge og voksnes muligheder for at lære nyt gennem hele livet.

Det nordiske samarbejde om uddannelsesområdet og voksnes læring fokuserer på at styrke kvaliteten på alle uddannelsesområder, inklusive børnehave/førskole.

Indsatserne omfatter følgende aktuelle temaer:

1. Styrke drenge og pigers og kvinders og mænds grundlæggende færdigheder og kundskaber ved at
 - a. fremme videns- og analysesamarbejdet om centrale udfordringer på uddannelsesområdet og inden for voksenuddannelserne
 - b. bidrage til udvikling af de nordiske uddannelser gennem et øget fokus på styring, ledelse og implementering af reformer
 - c. fremme udvikling og brug af nye undervisnings- og læringsmetoder, f.eks. gennem øget fokus på kreativitet og innovation samt digitalisering.

Foto: unsplash.com

Foto: unsplash.com

2. Fremme tidlige, tværsektorielle indsatser på børnehave/ førskole- og grundskoleområdet, blandt andet når det gælder sprog, integration, inklusion og demokratisk medborgerskab.
3. Bidrage til en god overgang mellem uddannelserne og mellem uddannelse og arbejdsliv.
4. Styrke unge og voksnes muligheder for at gennemføre et uddannelsesforløb.
5. Fremme erhvervsuddannelsernes status og bidrage til bedre rammer for læring på arbejdspladsen for unge og voksne, herunder at få flere unge til at gennemføre en erhvervsuddannelse.
6. Profilere højere uddannelse ved at fremme kvalitetssamarbejde, f.eks. ved at udveksle nationale erfaringer med at udvikle metoder til vurdering af kvalitet inden for området.
7. Styrke samarbejdet om førskolelærer- og læreruddannelsen, udøvelsen af lærerprofessionen samt efter- og videreuddannelse, så hele spektret af lærerfaget dækkes.
8. Udvikle programmerne Nordplus og Nordic Master, i relation til EU's programmer for uddannelse og forskning, så de på bedst mulig vis understøtter behovene for nordisk mobilitet hos både studerende og uddannelsesinstitutioner, samt understøtter behovet for netværksdannelse, udviklingsprojekter og strukturelt samarbejde på institutionsniveau.
9. Styrke samarbejdet vedrørende anerkendelse af kvalifikationer blandt andet inden for højere uddannelse.
10. Samarbejde vedrørende digitalisering på uddannelsesområdet, f.eks. gennem udveksling af god praksis for ny pædagogik, information om uddannelsesmuligheder samt stimulering af en mere åben og fleksibel tilgang til læring i Norden.

FORSKNING

Den videnskabeligt baserede kundskab er grundlæggende for at skabe bæredygtig udvikling på alle samfundsområder, og dermed bidrage til den grønne omstilling, konkurrencedygtighed og vækst samt socialt bæredygtige samfund. Et udviklet nordisk forskningssamarbejde øger forskningens kvalitet og gennemslag. Samarbejdet giver desuden forskningsaktørerne og landene merværdi gennem besparelser på omkostninger og øgede muligheder for at attrahere forskningsmidler inden for EU's programmer og initiativer.

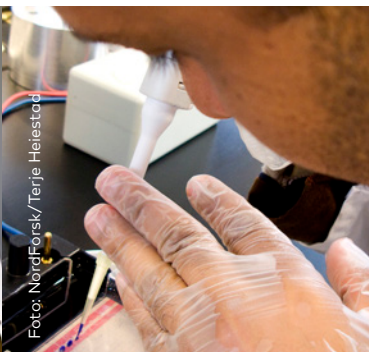
Foto: NordForsk/Terje Heiestad

Nordisk Ministerråds forskningssamarbejde inkluderer ud over samarbejde om forskning og forskningsfinansiering også forskningspolitisk samarbejde. Det forskningspolitiske samarbejde sker først og fremmest i form af erfaringsudveksling i regi af MR-U og EK-U.

MR-U vil bidrage til, at Norden udvikler sig til en globalt ledende kundskabsregion gennem følgende aktuelle temaer:

1. Understøtte multidisciplinært og tværsektorielt forskningssamarbejde mellem nationale og nordiske forskningsfinansieringsorganer.
2. Fremme forskningssamarbejdet inden for potentielt excellente forskningsområder, inklusive strategisk betydningsfulde områder hvor en fælles nordisk satsning er nødvendig for at bygge en forsknings- og uddannelseskompetence af international kvalitet og styrke.
3. Fremme samarbejde om og fælles anvendelse af forskningsinfrastruktur i Norden.
4. Bidrage til styrket mobilitet, forskeruddannelse og -netværk blandt andet for yngre forskere.
5. Bidrage til styrket forskningspolitik i landene gennem forskningspolitisk vidensdeling og erfaringsudveksling.

Et udviklet nordisk forskningssamarbejde kan desuden give ny kundskab inden for områder som prioriteres af MR-U.

SPROG

I Norden betragtes alle sprog som ligeværdige, men de har ikke alle den samme rolle. Dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk er statsbærende sprog. Sammen med færøsk, grønlandsk og de samiske sprog udgør disse sprog de samfunds bærende sprog i Norden. Mellem de nært beslægtede og gensidigt forståelige nabosprog dansk, norsk og svensk har vi et nordisk sprogfællesskab. Forskellige nationale minoritetssprog og tegnsprogene i Norden har en særstilling. I tillæg omfatter den sproglige mangfoldighed i Norden flere ikke-nordiske sprog, som er kommet til Norden gennem flere år.

I sprogsamarbejdet har MR-U et hovedansvar, mens MR-K har et sektoransvar. Sprogsamarbejdet skal bidrage til at løfte temaer, som står højt på den sprogpoltiske dagsorden i landene.

Opfølgningen af deklaration om nordisk sprogpolitik (2006) er et nationalt ansvar. Det nordiske sprogsamarbejde skal dog bidrage til at støtte op om relevante nationale indsatser. MR-U vil i 2019 igangsætte en proces omkring en eventuel revidering af sprogdeklarationen med det formål at identificere det nordiske interessefællesskab på sprogområdet.

Det nordiske sprogsamarbejde vil fokusere på at videreudvikle det fælles værdigrundlag, som ligger i nordisk sprog- og kulturidentitet samt bidrage til et fokus på sprog gennem følgende aktuelle temaer:

1. Styrke kendskabet til og kundskaben om Nordens sprog (samsprogsbærende sprog, tegnsprog og de nationale minoritetssprog) samt koblingen mellem sprog og kultur, identitet og sammenhængskraft i samfundet.
2. Fokusere på de sprogpoltiske udfordringer, som skabes ved forandringer i kommunikation og sprogbrug, specielt blandt børn og unge.
3. Styrke børn og unges gensidige forståelse af dansk, norsk og svensk, blandt andet ved at fremme forståelsen af talt sprog.
4. Styrke kundskaben om og erfaringsudvekslingen omkring aktuelle sprogvitenskabelige tema og spørgsmål.
5. Bidrage til at understøtte relevante indsatser i den nationale opfølgning af den nordiske sprogdeklaration.

Foto: unplash.com

Foto: unplash.com

Foto: NordForsk/Terje Helestad

APPENDIKS

Samarbejdsprogrammets operationalisering

MR-U har en lang tradition for et intensivt og konstruktivt samarbejde om udfordringer og initiativer af fælles interesse inden for uddannelses- og forskningsområdet. MR-U vil i de kommende år varetage det langsigtede samarbejde gennem:

Nordiske uddannelses- og netværksprogrammer

- Nordplus
- Nordisk Master Programmet (NMP)
- Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL)
- Program for sprogkurser (PSK)

Nordiske institutioner

- NordForsk

Nordiske samarbejdsorganer

- Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)
- Nordisk Institut for Søret (NIFS)
- Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS)
- Nordisk Vulkanologisk Institut (NORDVULK)
- Nordisk Samisk Institut (NSI)

Nordiske aftaler – konventioner, overenskomster og deklarationer

- Konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om rätten att använda nordiska språk hos myndigheterna i ett annat nordiskt land (Språkkonventionen)
- Deklaration om nordisk sprogpolitik (Sprogdeklarationen)
- Overenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om adgang til højere uddannelse
- Nordisk deklaration om erkännande av bevis avseende högre utbildning (Reykjavik-deklarationen)

- Overenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau (Gymnasieoverenskomsten)

MR-U vil desuden samarbejde om politisk forankrede områder og temaer, som sektoren ønsker at udvikle, gennem:

- ad hoc arbejdsgrupper og projekter
- mødepladser for erfaringsudveksling, videndeling, læring og gensidig inspiration
- studier, analyser, udredninger og evalueringer mv., blandt andet med afsæt i data og statistik
- samarbejde og dialog med nordiske sammenslutninger og organisationer fra civilsamfundet om emner inden for MR-U's politikområder.

OM SAMARBEJDSPROGRAMMER I NORDISK MINISTERRÅD

Samarbejdsprogrammet er styrende for MR-U's virksomhed, men skal også ses i sammenhæng med andre styrende dokumenter i Nordisk Ministerråd, herunder visionen for det nordiske regeringsamarbejde, Nordisk Ministerråds strategiske prioriteringer, tværgående strategier, andre sektorerers samarbejdsprogrammer samt de årlige formandskabsprogrammer.

HÅNDTERING AF TVÆRGÅENDE STRATEGIER OG ØVRIGE STRATEGISKE PLATFORME

Mange opgaver løses bedst på tværs af flere fagministerråd, og MR-U samarbejder med andre ministerråd om den konkrete udmøntning af tværgående indsatser, programmer og strategier. Sektoren lægger vægt på mobilitetsfremmende virksomhed og arbejder på at løse grænsehindre, hvor det er relevant og muligt.

Samarbejdet sker blandt andet gennem:

- [Strategi for barn og unge](#)
- [Nordiskt samarbetsprogram för jämställdhet](#)
- [Strategi for bærekraftig udvikling](#)
- [Strategi för det nordiska kultursamarbetet](#)
- [Arktisk samarbejdsprogram](#)

- [Generation 2030: Nordisk program for 2030-agendaen](#)
- [Nordisk-baltisk ministererklæring om digitalisering](#)
- [Handlingsplan för nordiskt samarbete om funktionshinder](#)
- [Nordisk ministerråds handlingsplan for mobilitet](#)
- [Arbejde med integration](#)
- [Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram for arbejdsliv](#)

MR-U samarbejder ligeledes med forskellige regionale og internationale organisationer om opgaver og muligheder af fælles interesse.

MR-U har indgået separate, enslydende aftaler med hvert af de baltiske lande Estland, Letland og Litauen om deres deltagelse i uddannelsesprogrammet Nordplus. Det nordisk-baltiske samarbejde om Nordplus følger de besluttede retningslinjer for nordisk-baltisk samarbejde.

ORGANISERING I SEKTOREN

MR-U har en enkel organisatorisk struktur. MR-U mødes en til to gange om året for at diskutere politiske sager. Sager af administrativ karakter tages så vidt muligt i skriftlig eller stille procedure. Budgetkompetencen er delegeret til EK-U. EK-U mødes fire gange årligt. Der findes ingen faste udvalg eller rådgivningsgrupper, men sektoren anvender ad hoc arbejdsgrupper ved behov. Sektoren har en institution: NordForsk.

STRATEGISK MANDAT FOR NORDFORSK

NordForsk etablerades av Nordiska Ministerrådet år 2005 och är en nordisk institution inom forskningssamarbete.

Det strategiska mandatet innehåller målsättningar som anger riktning och ambition för NordForsks verksamhet. Målen formuleras inom ramen för MR-U:s samarbetsprogram och sätter ramarna för hur NordForsk ska bidra till att förverkliga programmet.

NordForsks syfte

Syftet med NordForsks verksamhet är att främja ett effektivt nordiskt samarbete inom forskning, forskarutbildning och forskningsinfrastruktur, och därigenom åstadkomma högsta internationella

kvalitet på den nya kunskap som produceras. NordForsk ska fungera som ett samarbetsorgan mellan nationella forskningsfinansierande organ. NordForsk ska främst utforma initiativen utifrån de nationella forskningsfinansierande organens prioriteringar. NordForsks roll är att facilitera, det vill säga identifiera och respondera på strategiska prioriteringar för samarbete och därigenom skapa nordiskt mervärde.

NordForsk har en styrelse med ansvar för NordForsks verksamhet och för utvecklingen av NordForsk. För att kunna utnyttja den fulla potentialen av samarbetet ska NordForsk arbeta i nära dialog med Nordiska Ministerrådet, särskilt MR-U.

NordForsks målsättningar

Nedan framgår de mål som är fastställda för NordForsk. Målen är fastställda med utgångspunkt i NordForsks stadgar, samarbetsprogrammet och Nordiska ministerrådets tvärsektoriella strategier.

Det övergripande målet för verksamheten är att genom nordiskt samarbete öka forskningens kvalitet och betydelse för samhället samtidigt som de samlade kostnaderna för de nordiska länderna är oförändrande eller minskar. Forskningen ska vara av högsta vetenskapliga kvalitet och bidra till nordiskt mervärde. Ambitionen är att härigenom bidra till att göra den nordiska regionen globalt ledande inom forskning och innovation. De mer specifika mål- och delmålen anges nedan.

1. Forskningsfinansiering (cross-border research cooperation) och Nordiskt forskningsinfrastruktursamarbete (Nordic research infrastructure cooperation)

Mål: Att genom nordiskt forskningssamarbete genomföra forskningsaktiviteter vilka ger ny kunskap som bidrar till en positiv och hållbar utveckling i Norden i perspektivet av samtida utmaningar.

Mål: Att genom nordiskt forskningssamarbete skapa kritisk massa inom områden där den nationella arenan är för liten och där det finns potential för nordiskt mervärde.

Mål: Att genom nordiskt samarbete öka tillgången till och användningen av existerande forskningsinfrastruktur och stimulera till samarbete om ny infrastruktur i Norden, i Europa och globalt.

Mål: NordForsk ska identifiera och genomföra forskningssatsningar som har ett tydligt identifierbart nordiskt mervärde. NordForsk ska facilitera nordiskt forskningssamarbete som är så attraktivt att de nationella aktörerna bidrar finansiellt. NordForsk ska i nära dialog med de nationella aktörerna arbeta för att öka volymen av nationella forskningsbidrag som koordineras av NordForsk. En indikator för detta är att NordForsk säkerställer att de nationella aktörerna bidrar tillsammans med en summa som är minst dubbelt så stor som den som kommer från NordForsks budget (1/3 Nordforsk och 2/3 nationell finansiering).

Mål: NordForsk ska tillämpa finansieringsmodeller och finansieringsinstrument som adresserar ländernas behov. Institutionen ska överväga att använda olika finansieringsmodeller (t.ex. virtuell common pot) och finansieringsinstrument (t.ex. nätverk, forskarskolor och mobilitetsfrämjande åtgärder).

2. Effekter av nordiskt forsknings- og forskningsinfrastruktursamarbete (Impact of Nordic research and research infrastructure cooperation)

Mål: Bidra till kontinuerliga förbättringar av de nordiska välfärdssamhällena och till ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv i Norden genom förmedling av sådan ny evidensbaserad/informerad kunskap (till relevanta intressenter) som tillkommit som ett resultat av nordiskt samarbete inom forskning och forskningsinfrastruktur i enlighet med de ovan angivna målen.

3. Förberedande aktiviteter

Mål: NordForsk ska vidareutveckla långsiktiga processer för framtida nordiska initiativ och processer för nationell förankring och finansiering. Inkluderande och transparent dialog ska genomföras med de nationella forskningsfinansierande organen (inklusive NOS-organen) kring framtida nordiska initiativ.

Mål: Samarbetet mellan NordForsk, Nordisk Innovation och Nordisk Energiforskning ska öka.

Mål: Uppdrag åt Nordiska ministerrådet genomförs enligt tidplan och med hög kvalitet.

4. Administration och drift

Mål: NordForsk ska arbeta för effektivisering av administration och drift så att en större andel av den nordiska budgeten kan användas till forsknings- och forskningsinfrastruktursamarbete.

Mål: NordForsk ska arbeta för en ändamålsenlig personalsammansättning och kompetensförsörjning.

Mål: Administrativ samverkan mellan NordForsk och Nordic Innovation och Nordisk Energiforskning ska öka.

Håndtering af EU-relaterede og internationale spørsmål og temaer

EU-relaterte og internasjonale spørsmål og temaer er sentrale for MR-U og blir ivare tatt i sektorens arbeid, både strategisk og på program/prosjektnivå. Å se nordiske aktiviteter i forhold til relevante EU-aktiviteter bidrar til å sikre nordisk nytte. I tillegg til bruk av nordiske nettverk til uformell dialog om aktuelle saker i EU, kommer dette blant annet til uttrykk i arbeidet med:

1. Komplementære verktøy og støttemuligheter som styrker samarbeidet mellom de nordiske utdannings- og mobilitetsprogrammene Nordic Master Programme og Nordplus i relasjon til EUs rammeprogrammer for utdanning og forskning.
2. Det nordiske samarbeidet om kvalitet i høyere utdanning, jf. EUs moderniseringsagenda for høyere utdanning (som er en del av Education & Training 2020) og Bologna-prosessen (Det europeiske området for høyere utdanning, som omfatter 48 land i Europa).
3. Reykjavik-deklarasjonen og arbeidet med anerkjennelse av kvalifikasjoner, jf. Lisboa-konvensjonen, som ble vedtatt av Europarådet og UNESCO i 1997, og EUs anerkjennelsesdirektiv, som ble vedtatt i 2005. Formålet med konvensjonen er å lette gjensidig anerkjennelse av adgangsgivende eksamener, studieperioder og eksamensbeviser innenfor høyere utdanning, mens direktivet skal gjøre det lettere for EU-borgere å utøve et lovregulert erverv i et annet medlemsland, når de er kvalifisert til det i hjemlandet.

4. En nordisk dagsorden for fremtidens kompetanser og koblingen til EU's agenda 'New Skills for Europe' og 'Upskilling Pathways - New opportunities for adults'.
5. Nordiske digitaliseringsinnsatser på utdannelsesområdet og koblingen til EUs handlingsplan for digitalisering i utdanning.
6. Det nordiske forskningssamarbeidet som relatert til, men ulikt, det europeiske forskningssamarbeidet, herunder EUs ramme-program for forskning, Horisont 2020/Horisont Europa, og det europeiske forskningssamarbeidet (ERA).
7. Nordisk samarbeid om forskningsinfrastrukturer og åpne prosesser i forskningen (Open Science/Open Access), herunder samarbeid mot EUs prosesser og landenes implementering av EUs nye personvernforordning.
8. Nordisk nettverk for voksnes lærings (NVLs) samarbeid med de nasjonale EU-agenda-koordinatorer omkring EUs Lifelong Learning dagsorden og utviklingen av European Qualification Framework (EQF). NVL deltar i EPALE, som er internettplattformen for voksenutdannelsesområdet i EU.
9. Nordisk utdanningssamarbeid om demokratiopplæring under de nordiske samarbeidsministrenes program for demokrati, inklusjon og sikkerhet (DIS), med utgangspunkt i læringsressurser utviklet av Europarådet og EU.

Samarbejdsprogrammets evaluering

Samarbejdsprogrammet vil løbende blive drøftet og justeret i ministerrådet i forhold til nye politiske prioriteringer. På den måde vil det understøtte den fortsatte udvikling af MR-U's samarbejde og den måde, der samarbejdes på inden for uddannelses- og forskningsområdet. Programmet suppleres med en aktivitetsoversigt med konkrete projekter og initiativer til intern brug i sektoren, ligesom sektoren vil bidrage til relevant opfølgning i implementeringen af Nordisk Ministerråds vision.

Nordisk Ministerråd for Uddannelse og Forskning vil halvvejs i programperioden fremlægge en redegørelse for Nordisk Råd vedrørende opfølgningen af samarbejdsprogrammet.

Foto: unsplash.com

Foto: norden.org/Iris Dager

Foto: NordForsk/Terje Heiestad

Nordisk Ministerråd
Nordens Hus
Ved Stranden 18
1061 København K
www.norden.org

NORDISK SAMARBEJDSPROGRAM FOR UDDANNELSE OG FORSKNING 2019–2023

Visionen for det nordiske samarbejde om uddannelse og forskning er, at Norden også i fremtiden skal være en ledende region for kundskab og velfærd. Samarbejdet tager afsæt i ønsket om at skabe et vel-fungerende uddannelses- og forskningsfællesskab i Norden.

Samarbejdsprogrammet for Nordisk Ministerråd for Uddannelse og Forskning (MR-U) sætter retningen for ministrenes samarbejde om uddannelse, forskning og sprog fra november 2019 til november 2023. Programmet skal bidrage til at fokusere og målrette samarbejdet, som udspringer af de politiske dagsordener i landene samt Færøerne, Grønland og Åland.

Nordisk Ministerråd for Uddannelse og Forskning samarbejder på tre strategiske områder: uddannelse, forskning og sprog. Samarbejdet har fokus på at videreudvikle eksisterende samarbejdsformer og tiltag og samtidig identificere nye indsatser.